

DOI: 10.18039/ajesi.970639

Investigation of Graduate Theses in Educational Sciences Between 2005-2020¹

Levent YAKAR², Hüseyin DEMİR³, Hasan İĞDE⁴

Date Submitted: 13.07.2021 **Date Accepted:** 26.12.2021 **Type:** Review Article

Abstract

In this research, it is aimed to analyze the graduate theses in the field of Educational Sciences in Turkey according to various variables. For this purpose, all of the master's and doctoral theses published in the YÖK National Thesis Center between 2005-2020 in the field of Educational Sciences were examined in accordance with the criteria determined within the scope of the research. While analyzing the theses, various variables such as "graduate level", "year of research", "university", "field of study", "subject area", "the language in which they were written" and "gender of the authors" were taken as basis among the criteria determined for the research. The research was carried out with the systematic review method, which is a research method developed to synthesize and summarize the research results by scanning all researches in a field according to certain criteria. A "Theses Review Form", which is an electronic table, has been developed by the researchers in order to reliably examine the reached theses. The data processed in the tables were analyzed using frequency (f) and percentages. According to the research findings; 84.22% of theses are master's theses and 15.78% are doctoral theses. Although the number of postgraduate theses studies show a fluctuating and partially uneven distribution over the years, it has been concluded that there is an increasing trend in general. It was observed that the theses studies examined were distributed to 93 different universities. It was determined that the highest number of master's theses were published by Yeditepe University, and the highest number of doctoral theses were published by Ankara University. When the distribution of the theses according to the disciplines is examined, it has been determined that the most theses are produced in 17 different disciplines that can be gathered under the same roof with the "Division of Educational Administration". It was determined that the majority of master's theses (94,61%) and doctoral theses (92.74%) were written in Turkish. It has been concluded that women have more theses studies than men in master's and doctorate degrees. The statistical results are discussed and some suggestions are presented.

Keywords: doctoral thesis, educational sciences, postgraduate thesis, systematic review, thesis examination

Cite: Yakar, L., Demir, H. & İğde, H. (2022). Investigation of graduate theses in educational sciences between 2005-2020. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 12(1), 294-321. <https://doi.org/10.18039/ajesi.970639>

¹ Part of this article was presented as a verbal statement at the Gazi University Young Researchers Congress on June 28-30, 2021.

² (Corresponding author) Assist. Prof., Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Faculty of Education, Department of Education Sciences, Turkey, I_yakar@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-7856-6926>

³ Ph.D student, İnönü University, Institute of Education Sciences, Division of Education Sciences, Turkey, hsyndemir4815@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-7848-8777>

⁴ Teacher, Kahramanmaraş Directorate of National Education, Turkey, hasanigde46@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-8857-6319>

DOI: 10.18039/ajesi.970639

Eğitim Bilimleri Alanında 2005-2020 Yılları Arasında Yürütülen Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi¹

Levent YAKAR², Hüseyin DEMİR³, Hasan İĞDE⁴

Gönderim Tarihi: 13.07.2021

Kabul Tarihi: 26.12.2021

Türü: Derleme Makalesi

Öz

Bu araştırmada Türkiye’de Eğitim Bilimleri alanında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının çeşitli değişkenlere göre analiz edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, YÖK Ulusal Tez Merkezinde yayımlanan ve 2005-2020 yılları arasında Eğitim Bilimleri alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin tamamı araştırma kapsamında belirlenen kriterler doğrultusunda incelenmiştir. Tezler analiz edilirken, araştırma için belirlenen kriterler arasında “lisansüstü düzey”, “araştırma yılı”, “çalışıldıkları üniversite”, “çalışıldıkları bilim dalı”, “konu alanları”, “yazıldıkları dil” ve “yazarların cinsiyeti” gibi çeşitli değişkenler esas alınmıştır. Araştırma, bir alanda yapılmış tüm araştırmaların belirli kriterlere göre taranarak araştırma sonuçlarını sentezlemek ve özetlemek için geliştirilmiş bir araştırma yöntemi olan sistematik derleme yöntemiyle yapılmıştır. Ulaşılan tezlerin güvenilir bir şekilde incelenmesi amacıyla araştırmacılar tarafından elektronik bir tablo olan “Tez İnceleme Formu” geliştirilmiştir. Tablolara işlenen veriler frekans (f) ve yüzdelerden faydalanılarak analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre; tezlerin %84,22’si yüksek lisans tezlerinden, %15,78’i ise doktora tezlerinden oluşmaktadır. Lisansüstü tez çalışmaları yıllara göre sayıca inişli çıkışlı, kısmen düzensiz bir dağılım göstermekle birlikte genel olarak bir artış eğiliminin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İncelenen tez çalışmalarının 93 farklı üniversiteye dağıldığı görülmüştür. En fazla sayıda yüksek lisans tezinin Yeditepe Üniversitesi tarafından, en fazla doktora tezinin ise Ankara Üniversitesi tarafından yayımlandığı belirlenmiştir. Tezlerin bilim dallarına göre dağılımı incelendiğinde, en fazla tezin “Eğitim Yönetimi Bilim Dalı” ile aynı çatı altında toplanabilecek 17 farklı bilim dalında üretildiği belirlenmiştir. Yüksek lisans tezlerinin (%94,61) ve doktora tezlerinin (%92,74) büyük bir çoğunluğunun Türkçe dilinde yazıldığı tespit edilmiştir. Yüksek lisans ve doktora derecesinde kadınların erkeklerden daha fazla tez çalışmasının bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ulaşılan istatistiksel sonuçlar tartışılmakta ve bazı öneriler sunulmaktadır.

Anahtar kelimeler: doktora tezi, eğitim bilimleri, sistematik derleme, tez inceleme, yüksek lisans tezi

Atıf: Yakar, L., Demir, H. ve İğde, H. (2022). Eğitim bilimleri alanında 2005-2020 yılları arasında yürütülen lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 12(1), 294-321. <https://doi.org/10.18039/ajesi.970639>

¹ Bu makalenin bir bölümü 28-30 Haziran 2021 tarihinde, Gazi Üniversitesi Genç Araştırmacılar Kongresi’nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² (Sorumlu Yazar) Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Türkiye, lyakar@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-7856-6926>

³ Doktora öğrencisi, İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri ABD, Türkiye, hsyndemir4815@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-7848-8777>

⁴ Uzman, Kahramanmaraş Millî Eğitim Müdürlüğü, Türkiye, hasaniğde46@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-8857-6319>

Giriş

Eğitim, her çağda olduğu gibi günümüz konjonktüründe, birey ve toplum yaşamını şekillendirmede önemli bir konuma sahiptir. Eğitim toplumların kalkınmasında, ilerlemesinde, daha demokratik bir yaşantı kazanmasında ve geleceğinin şekillenmesinde en önemli unsur olarak ön plana çıkmaktadır. Eğitim, bireyleri ve toplumları geliştirerek daha iyi bir geleceği amaç edinir. Bu amaç sayesinde bireyler, yarınlarının daha güzel olabilmesi için eğitimin önemli ve olumlu katkıları sağlayacağını düşünmektedir (Ünsal ve İğde, 2021). İnsanlığın dünden bugüne, bugünden yarına etkileşim içerisinde olduğu eğitim, eğitim bilimleri olarak bir araştırma sahası haline gelmiştir. Bugün gelinen noktada ise eğitim, nitelik ve nicelik açısından kendini sorgulayan bir araştırma alanına dönüşmektedir. Bu dönüşümde çağın gereklerine uyum sağlayacak bireyler yetiştirmek amacıyla eğitim sistemleri sorgulanmakta ve güncel programlar geliştirilmektedir. Bu sorgulama ve geliştirme süreci özellikle lisansüstü eğitim programlarında daha fazla öne çıkmaktadır (Şenyurt ve Özkan, 2017).

Türk Eğitim Sistemi'nde ülke olarak geleceğe hazır olma noktasında lisansüstü eğitimin ayrı ve özel bir yeri vardır (Toprak ve Taşğın, 2017). Lisansüstü eğitim, bir toplumun geleceğinde görev alacak üst düzey yöneticilerin, teknolojinin ve bilimin gelişmesinde öncülük edecek bilim insanlarının, araştırmacıların ve akademisyenlerin yetiştirilmesi açısından önemli bir eğitim dizgesi (Sevinç, 2001) ve sistemli bir eğitimidir (Bülbül, 2003). Bireyler, lisansüstü eğitim sayesinde bilimsel olarak kendilerini geliştirme imkânı bulmaktadır (Alkan, 2013). Lisansüstü eğitimin birincil amacı, öğretim üyelerini ve araştırmacıları yetiştirerek yükseköğretim kurumlarının geleceği konusunda akademik alt yapıyı oluşturmaktır (Ünal ve İlter, 2010). Lisansüstü Eğitim Yönetmeliği'nin (2016) 1.maddesinde, lisansüstü eğitimin; yüksek lisans, doktora ve sanat dallarında yapılan sanatta yeterlilik programlarından oluştuğu ifade edilmektedir. Lisansüstü eğitim programlarında bulunan öğrenciler, bilimsel araştırma aşamalarından geçerek bilgiye ulaşma, bilgiyi analiz etme, sentezleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneği kazanmaktadır. Belirtilen bu becerileri kazandırma rolünü yükseköğretim kurumları üstlenmektedir. Yükseköğretim kurumlarının, işlevi ve kapsamı ihtiyaçlar dâhilinde geçmişten günümüze değişiklik gösterse de çağın getirdiği yeniliklere uyum sağlama, araştırma, geliştirme, eğitim-öğretim faaliyetlerini üst düzeyde yürütme, toplumsal fayda sağlama gibi görevleri bulunmaktadır (Yılmaz ve diğerleri, 2017).

Üniversiteler, eğitim sistemi içerisinde ve öğretimin en üst basamağında yer alan yükseköğretim kurumlardır. Bilimsel bir kurum ve sosyal bir yapı olarak toplumda önemli ve saygın bir konumda bulunan üniversiteler, ülkenin bilimsel araştırma ve yüksek donanımlı insan gücü ihtiyacına cevap vermek için kurulmuştur (Erdem, 2013; Tuzcu, 2003). 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4. maddesinde üniversitelerin görevleri, yükseköğretim kurumları olarak yüksek düzeyde bilimsel araştırma yapmak, yeni bilgi ve teknolojiler ortaya koymak, ulaşılan bilimsel sonuçları paylaşmak, toplumsal gelişmeye ve kalkınmaya katkıda bulunmak, yurt içi ve yurt dışı kurumlarla iş birliği yaparak bilim dünyasında özel bir yer almak, modern ve uluslararası gelişime katkı vermek olarak belirtilmiştir. Üniversitelerin en dikkat çeken özelliği, yani onu diğer kurumlardan ayıran temel farkı ise üniversitelerde bilimsel araştırmaların yapılıyor olmasıdır (Erdem, 2013).

Bilimsel araştırmalar, bilim ve sanatla ilgili olarak yapılan yöntemli çalışmalardır (TDK, 2021). Birer akademisyen adayları olarak lisansüstü eğitimde bulunan öğrencilerin, tezli-tezsiz yüksek lisans diploması veya doktor unvanı alabilmeleri için bilimsel bir araştırma yapmaları gerekmektedir (Deniz ve Karagöl, 2016). Bilimsel bir araştırma yapma zorunluluğu, on dokuzuncu yüzyılın sonlarından beri lisansüstü eğitim programlarında yer almaktadır (Foster,

2012; Paltridge ve Starfield, 2020). Bilimsel araştırmalar, bir rapor mahiyetindedir. Lisansüstü eğitim alan öğrencilerin mezuniyet raporları ise tez olarak adlandırılmaktadır. Tezler, bilim insanlarından oluşan bir jüriye karşı savunulmuş, geçerliliği ve güvenilirliği sağlanmış çalışmalardır. Tezler, önceki araştırmaların benzer tekrarları değildir. Tez araştırmalarının ülkemiz için öncelikli konulardan seçilmesi, özgün olması, bilime yenilik getirmesi ve uluslararası standartlara uygun olması gerekmektedir. Çünkü lisansüstü eğitimde yayınlanan tezler, gerek akademisyen adaylarının gelişimleri üzerindeki etkisi, gerekse ulusal ve uluslararası düzeyde görülebilecek etkileri açısından en somut göstergelerdir (Tavşancıl ve diğerleri, 2010). Tezler hem yeni araştırmacılara bir yol gösterici hem de bir disiplin alanının gelişimine yüksek katkı sağlayıcı özelliktedir (Evrekli ve diğerleri., 2011). Asıl amaç ise eğitsel süreçlerde karşılaşılabilecek olayların açıklanması ve kontrol edilebilmesi için kullanılabilecek temel prensiplerin özgün bir şekilde ortaya konulmasıdır (Ary ve diğerleri, 2010).

Dinamik bir süreçte ortaya çıkan tezlerin (Maden, 2019) kalite standartları açısından ilgili kurumlar tarafından belirlenen kriterleri farklılık göstermektedir. Bu nedenle, lisansüstü öğrencilerin izleyeceği evrensel bir protokol bulunmamaktadır (Foster, 2012). Buna rağmen bilimsel çalışmaların, ulusal ve uluslararası ortamlarda bilimselliğinden söz edilebilmesi için, bilimsel yöntemin genel kabul görmüş aşamalarının uygulanması gerekmektedir (Düztepe, 2004). Bu açıdan elektronik veri tabanlarının artan kullanılabilirliğine bağlı olarak tezlerin genel kabul görmüş aşamalarının nasıl yapılandırıldığı, alternatiflerinin tercih edilebilir olup olmadığı, yeniden gözden geçirme ve değerlendirme gibi incelemeler daha kolay yapılabilir hale gelmiştir (Anderson ve diğerleri, 2020). Bu kolaylık, araştırma raporlarının özgünlüğü ve akademik topluluğun yazma kurallarına uygunluğu açısından, yazarların yeni bilgi iddialarının kabul görme ve tanınma olasılığını artırmaktadır (El-Dakhs, 2018). Elektronik veri tabanlarının artan kullanılabilirliğine bağlı olarak sağladığı bir başka kolaylık ise bir bölümde veya konu alanında üretilen tezlerin daha sistematik bir şekilde analiz edilebilmesidir. İlgili alanın gelişimi, belirli zaman aralıklarında yöntemsel ve tema yönelimleri bakımından bilimsel olarak ortaya konulmaktadır (Şenyurt ve Özkan, 2017). Böylece alanın gelişmesi ve dinamizm kazanması sağlanmış olmaktadır (Boyacı ve Demirkol, 2018; Karadağ, 2009; Tepe, 2018). Bu açıdan tezlerin bir yol gösterici olabilmesi adına belirli dönemlerdeki ağırlıkları itibariyle değerlendirilmesi ve ele alınan bilim dallarındaki gelişmelerin takip edilmesi gerekmektedir. Lisansüstü eğitim programlarında üretilen tezlerin eğilim ve dağılımlarını ortaya çıkarabilmek için, üretilmiş tezlerin analiz edilmesinin önemli ve verimli bir yol olduğu düşünülmektedir. Bu tür araştırmalarda temel alınan yılı izleyen yıllardaki verilerin dağılımı istatistiksel olarak incelenebilir. Bu doğrultuda yüksek lisans ve doktora tezleri gibi akademik türlerdeki değişimi inceleyen bir dizi araştırmacı (Anderson ve diğerleri, 2020) belirli zaman dilimi çerçevesinde inceledikleri disiplinin geçmişteki durumuna bakarak gelecekteki durumunu öngörmeye çalışmaktadır (Ozan ve Köse, 2014).

Her bilim dalında olduğu gibi, eğitim bilimlerinin çeşitli alanlarında çalışan araştırmacıların da disiplinindeki bilgiye katkıda bulunacak bir öngörüde bulunabilmesi adına, alandaki tamamlanmış tezleri ve yayınlanmış akademik çalışmaları incelemesi gerekmektedir (Tavşancıl ve diğerleri, 2010). Eğitim bilimleri, sosyal bilimlerin temel disiplinlerini kendi alanına uygulamada uzmanlaşmış bir yaklaşıma sahiptir (Punch, 2005, s.11). Bu uzmanlığın bir çıktısı olarak Türkiye’de son güncellemeler doğrultusunda eğitim fakültesi çatısı altında dokuz farklı bölüm bulunmaktadır. Bu bölümlerden biri olan Eğitim Bilimleri Bölümü altında yedi farklı anabilim dalı bulunmaktadır (YÖK, 2018). Eğitim bilimleri bölümü içerisinde bulunan bu anabilim dalları, elektronik veri tabanlarının sağladığı kolaylıklar ile daha bütüncül bir yaklaşımla bir arada incelenebilir. Böylece eğitim bilimlerinin gelecekteki durumu daha makro

bir yapıda öngörülebilir. Bu doğrultuda ortaya konulan bilgiler, eğitimle ilgili sorunların çözümüne yönelik daha geniş bir perspektif sunabilir.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Türkiye’de yüksek lisans ve doktora tezlerini inceleyen araştırmalar genellikle belirli bir disiplinle ilişkilendirilen belirli bir konu alanı ile sınırlandırılmaktadır. Örneğin; örgütsel davranış (Akyol ve Akçay, 2015), eğitim ekonomisi (Alpaydın ve Erol, 2017), öğrenme stilleri (Ataseven ve Oğuz, 2015), sınıf yönetimi (Aydın ve diğerleri, 2018), eğitim yönetimi teftişi planlaması ve ekonomisi (Aydın ve Uysal, 2014), Türkçe eğitimi (Boyacı ve Demirkol, 2018), coğrafya eğitimi (Çiftçi, 2017), eğitim bilimleri (Karadağ, 2009), okul öncesinde oyun (Kaytez ve Durualp, 2014), ilköğretim programlarının değerlendirilmesi (Koç, 2016), eğitimde ölçme ve değerlendirme (Şenyurt ve Özer-Özkan, 2017), yükseköğretim (Tepe, 2018) gibi alan ve konularda Türkiye’de yapılmış lisansüstü tezlerin genellikle tematik ya da içerik incelemesi yapılmaktadır. Bu derleme çalışmasının odağı yüksek lisans ve doktora tezlerinin genel organizasyonu, yani aşağıda ayrıntılı olarak tartışılacak olan belirli ana bilim ve bilim dallarındaki tezlerin makro yapısı üzerinedir. Detaylı alanyazın taramasında, Türkiye’de eğitim bilimleri ve eğitim bilimleri ile doğrudan ilişkili bilim dallarını kapsayıcı, nicelik açısından istatistiksel bir analiz çalışmasına rastlanmamıştır. Bu açıdan, eğitim bilimleri çatısı altında incelenen yedi ana bilim dalı ve bu anabilim dalları altında bulunan bilim dallarında yayınlanmış lisansüstü tezlerin yıllara göre niceliksel gelişiminin, eğiliminin ve ağırlığının belirlenmesinin alana önemli katkılar sunabileceği düşünülmektedir. Ortaya çıkan kayda değer istatistiksel sonuçların, bu çalışmayı değerli kılması beklenmektedir. Çalışma, eğitim bilimleri çatısı altında çalışacak araştırmacı ve danışmanları için güçlü bir referans kaynağı olma özelliği gösterebilir. Araştırmacıların alanın bugünü ve geleceği ile ilgili bilimsel tartışma, sorgulama ve öngörude bulunmalarına da bir kolaylık sağlayabilir. Ayrıca, Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yeni araştırma konularının belirlenmesi ve farklı araştırmaların yapılmasına da katkı sağlayabilir. Bu doğrultuda Türkiye’de 2005-2020 yılları arasında eğitim bilimleri bölümü ile mevcut araştırmada ilişkilendirilen ana bilim ve bilim dallarında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin çeşitli değişkenlere göre analiz edilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Lisansüstü tezlerin türlere göre dağılımları nasıldır?
2. Lisansüstü tezlerin yayım yıllarına göre dağılımları nasıldır?
3. Lisansüstü tezlerin yürütüldükleri üniversitelere göre dağılımları nasıldır?
4. Lisansüstü tezlerin yürütüldükleri bilim dallarına göre dağılımları nasıldır?
5. Lisansüstü tezlerin yapıldığı dillere göre dağılımları nasıldır?
6. Lisansüstü tezlerin tez yazarlarının cinsiyetine göre dağılımları nasıldır?
7. Lisansüstü tezlerin Ulusal Tez Merkezi’nde yayımlandığı konu alanlarına göre dağılımları nasıldır?

Yöntem

2005-2020 yılları arasında eğitim bilimleri alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin incelenmesi amaçlanan mevcut araştırma, sistematik derleme deseninde

tasarlanmıştır. Sistematik derleme; bir konuda yapılan araştırmaların geniş ve çok detaylı olarak taranıp, konu ile ilgili önceden hazırlanan dahil olma kriterleri kullanılarak, bulgularını sentezleyen ve konuya ilişkin geniş bir perspektif sunan bilimsel bir araştırmadır (Aslan, 2018).

Veri Toplama Süreci

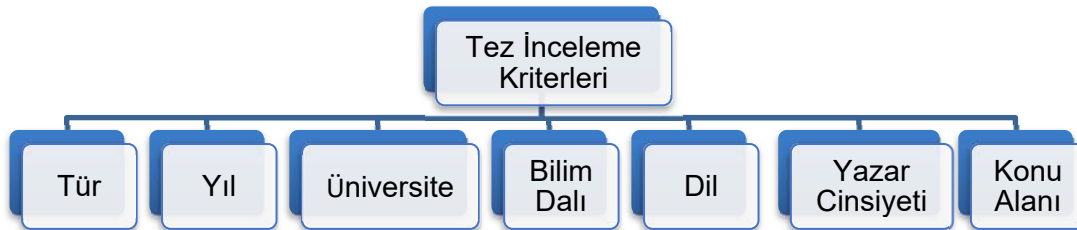
İlgili literatür taramasına dahil edilecek çalışmalar belirlenirken

- 2005-2020 yılları arasında YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde yayımlanmış olan yüksek lisans ve doktora tezi olması
- Çalışmanın Eğitim Bilimleri alanında yapılmış olması özellikleri aranmıştır.

Araştırmada öncelikle veri toplama aracında yer alan inceleme kriterleri geliştirilerek belirlenen kriterler doğrultusunda “Tez İnceleme Formu” oluşturulmuştur. Tez inceleme kriterleri Şekil 1’de sunulmuştur. Kriterlerin seçiminde YÖK Ulusal Tez Merkezi tez aramasında listelenen başlıklar göz önünde bulundurulmuştur. Araştırmada toplanan veriler 2005-2020 yılları arasında Eğitim Bilimleri alanında yapılmış ve YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanına kayıt edilmiş olan yüksek lisans ve doktora tezlerine ait temel bilgilerdir. Taramada eğitim bilimleri alanına ait tezlere odaklanmak için detaylı tez arama bölümünde bulunan ana bilim dalı ve bilim dalı filtresindeki tarama sisteminde var olan Eğitim Bilimleri alanındaki ana bilim ve bilim dalları seçilmiştir. Bu kapsamda öncelikle YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden detaylı arama seçeneği ile tez kayıtlarına liste halinde ulaşılmıştır. 2005-2019 arasında gerçekleştirilen tezler Aralık 2019–Ocak 2020 tarihleri arasında, 2020’de gerçekleştirilen tezler ise Şubat 2021 tarihinde taranarak kaydedilmiştir.

Şekil 1

Veri Toplama Aracı Şeması

Araştırma kapsamındaki her bir tez, Şekil 1’de verilen “Tez İnceleme Kriterleri” dikkate alınarak incelenmiş ve araştırmada geliştirilen “Tez İnceleme Formuna” kaydedilmiştir.

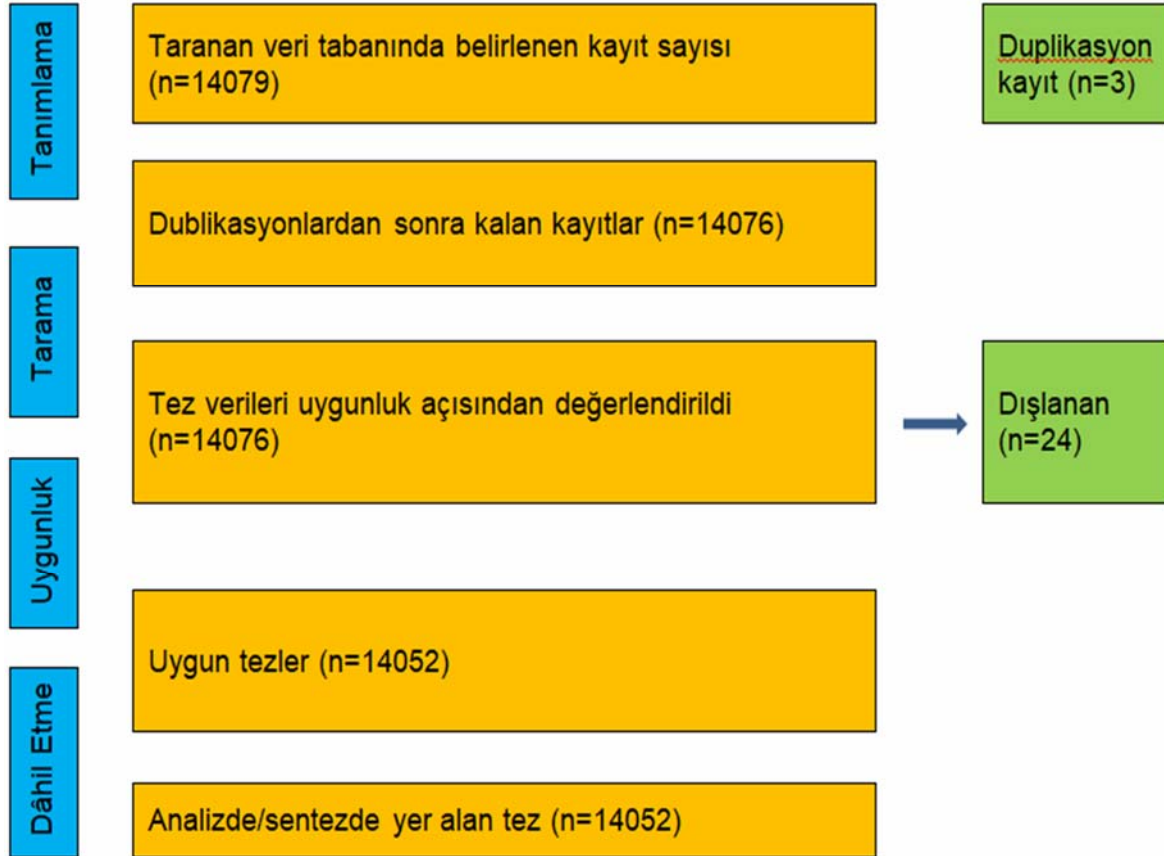
Veri toplama sürecinde;

1. Türkiye’de 2005-2020 yılları arasında Eğitim Bilimleri alanına kaynaklık eden tüm lisansüstü tezlerin YÖK Ulusal Tez Merkezi’ne kayıt edildiği,
2. Tezlere ilişkin bilgilerin (yazar isimi, yılı, ana bilim dalı, vb.) tez yazarları ya da ilgili enstitü görevlileri tarafından yapılan kontrollerin hatasız yapıldığı varsayılmıştır.

Bu çalışma kapsamında YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında 2005-2020 yılları arasında yayımlanan konu alanları incelenen 14079 tezdən 24 tezin farklı alanlarla ilişkili olduğu ve ulaşılan üç tezin mükerrer kayıt yapıldığı tespit edilmiştir. Bu doğrultuda 27 tez araştırma kapsamı dışında tutulmuş ve toplam 14052 tez çalışması araştırmaya dâhil edilmiştir. Bu noktada sistematik derleme aşamaları Liberati ve diğerlerinin (2009) çalışmasından yararlanılarak oluşturulmuştur.

Şekil 2

Çalışmaya Ait Sistematik Derleme Aşamalarına İlişkin Bilgi Akışı

Excel dosyasına kayıt edilen tezlerin türü, tezin çalışıldığı ana bilim dalı, bilim dalı, yazar ismi, yayım yılı, tez adı, yayımlandığı üniversite, yayım dili, araştırma konu alanı, araştırmacıların cinsiyeti gibi parametrelere göre satır satır kayıt edilerek işlenmiştir. Hem bilim dalı hem de anabilim dalı bilgilerinin var olduğu tez iki kez taranmıştır. Bu durumda çift kayıt sorununun önüne geçmek için ilgili tezin anabilim dalı kaydı silinmiştir. İşlenen veriler incelendiğinde 51 farklı başlık altında anabilim ve bilim dalının bulunduğu görülmüştür. Veri setinde bulunan aynı veya çok yakın ilişkili alanlarda bulunan tezler tekrar sınıflandırılarak Eğitim bilimleri anabilim dalı ve yedi alt bilim dalı olmak üzere sekiz genel alan altında kategorize edilmiştir (bkz. Tablo 1.). Örneğin “Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı” ile “Eğitimde Program Geliştirme Bilim Dalı” gibi aynı veya birbirine çok yakın başlığa sahip dallar “Eğitim Programları ve Öğretimi” başlığı altında kategorize edilmiştir.

Araştırmacıların cinsiyetleri YÖK Ulusal Tez Merkezinde mevcut değildir. Tez inceleme formuna cinsiyet bilgileri işlenirken, isimlerin toplumsal kabulüne göre üç araştırmacı

tarafından ayrı ayrı kodlanmış ve uzlaşılabilir isimler için cinsiyet bilgisi girilmiştir. Her iki cinsiyet için de kullanılabilir isimler görüldüğünde yazarın tez çalışmasında varsa fotoğrafı veya özgeçmişi gibi bilgileri incelenmiştir. Ayrıca sosyal medya platformları veya benzeri internet veri tabanları taranarak yazarların cinsiyet bilgileri elde edilmeye çalışılmıştır. Cinsiyet bilgilerine ulaşılamayan tez yazarlarının cinsiyet bilgileri belirtilmemiş olarak kodlanmıştır.

Araştırma kapsamında lisansüstü tezlerin yürütüldükleri alanlara göre dağılımları incelenirken öğretmen yetiştirme alanı eğitim bilimleri bölümünde, YÖK Ulusal Tez Merkezi verilerine göre 2005-2020 yılları arasında 51 farklı anabilim ve bilim dalında kayıtların yapıldığı bilgisine ulaşılmıştır. Araştırmacılar tarafından veri setinde bulunan sadece kelime veya kelime ekinin farklılaştığı aynı veya çok yakın ilişkili alanlarda bulunan tezler, sınıflandırılarak 8 genel alan altında kategorize edilmiştir. Kategorize edilerek 8 genel alana dâhil edilen anabilim ve bilim dallarına ilişkin mevcut bilgiler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1

Lisansüstü Tezlerin Yürütüldükleri Ana Bilim/Bilim Dallarına Göre Sınıflandırılması

Alan	Anabilim/Bilim Dalı
Eğitim Bilimleri	Eğitim Bilimleri ABD
	Eğitim Bilimleri BD
Eğitim Programları ve Öğretimi	Eğitim Programları ABD
	Eğitim Programları ve Öğretim ABD
	Eğitim Programları ve Öğretim BD
	Eğitim Programları ve Öğretimi ABD
	Eğitimde Program Geliştirme BD
	Program Geliştirme BD
Eğitim Yönetimi	Eğitim Denetimi ve Yönetimi BD
	Eğitim Ekonomisi ve Planlaması BD
	Eğitim Kurumları İşletmeciliği BD
	Eğitim Yönetimi ABD
	Eğitim Yönetimi BD
	Eğitim Yönetimi Teftiş Planlama ve Ekonomisi BD
	Eğitim Yönetimi ve Denetçiliği BD
	Eğitim Yönetimi ve Denetimi ABD
	Eğitim Yönetimi ve Denetimi BD
	Eğitim Yönetimi ve Planlaması ABD
	Eğitim Yönetimi ve Planlaması BD
	Eğitim Yönetimi ve Politikası ABD
	Eğitim Yönetimi ve Teftişi BD
	Eğitim Yönetimi, Teftişi ve Planlaması BD
Eğitim Yönetimi, Teftişi, Denetimi ve Planlaması BD	
Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Eko. ABD	
Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi BD	
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	Eğitimde Araştırma Yöntemleri ve İstatistik BD
	Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme ABD
	Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme BD
	Ölçme ve Değerlendirme ABD
	Ölçme ve Değerlendirme BD

Tablo 1

(Devam)

Alan	Anabilim/Bilim Dalı
Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri	Eğitim Felsefesi BD
	Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri BD
	Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri BD
Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi	Halk Eğitimi BD
	Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi BD
	Yaşam Boyu Öğrenme ABD
	Yaşam Boyu Öğrenme BD
	Yaşam Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi ABD
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	Yetişkin Eğitimi BD
	Eğitim Psikolojisi BD
	Eğitimde Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik BD
	Eğitimde Psikolojik Hizmetler ABD
	Eğitimde Psikolojik Hizmetler BD
	Psikolojik Danışma ve Rehberlik ABD
	Psikolojik Danışma ve Rehberlik BD
	Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik BD
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD	
Yükseköğretim	Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık BD
	Yükseköğretim BD
	Yükseköğretimin Yönetimi ve Politikası ABD

Veri Analizi

Verilerin analizinde, YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında bulunan ilgili tüm tez çalışmaları, Microsoft Excel çalışma sayfasının her bir sütununa bir veri gelecek şekilde; araştırmacıların ismi, cinsiyeti, tezin yazım dili, yayımlandığı üniversite, ilgili ana bilim ve bilim dalı, yılı ve konu alanı itibarıyla her bir tez bir satıra işlenmiştir. Çalışmada elde edilen veriler bu kategorilere göre düzenlenmiş, tablo haline getirilmiş ve analiz edilmiştir. Analizler sonucunda elde edilen verilerin frekans ve yüzdelik değerleri hesaplanarak veri analizleri gerçekleştirilmiştir. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin üniversitelere göre dağılımları verilirken en yüksek tez üretilen üniversiteden başlanarak ilk 16 sıradaki üniversiteye yer verilmiş geri kalanlar ise diğer olarak kodlanmıştır.

İnandırıcılık ve Teyit Edilebilirlik

Sistemik derleme deseninde yürütülen bu çalışmada elde edilen bulgular derinlemesine incelenmiştir. Tezler incelenirken yalnızca tez inceleme kriterleri başlığına göre incelemeler yapılmış, girdiler olduğu gibi kabul edilmiştir. Yanlış yapıldığı düşünülen ya da yapılmayan adlandırma ve tanımları düzeltme yoluna gidilmemiştir. Bu amaçla bu çalışmada tezlerin, tez inceleme kriterlerine göre tablolara işlenmesi aşamasında araştırmacıların aynı yöntemleri kullanması sağlanmaya çalışılmış, incelenen tez listeleri birden fazla kez kontrolden geçirilmiş ve araştırmacılar tarafından çapraz kontroller yapılmıştır. Yine ayrıntılı betimleme,

araştırmanın sınırlarını ortaya koyma, bağlantılara yoğunlaşma, tekrar edilebilirlik ile inandırıcılık ve teyit edilebilirliği sağlama amaçlanmıştır. Aynı zamanda bulgular başlığı altında verilen tablolardaki sonuçların birbirini destekler biçimde çıkması ile girilen bilgilerin doğruluğu bir kez daha kanıtlanmıştır.

Etik Konular

Araştırma verileri kamuya açık olan YÖK Ulusal Tez Merkezinden edinilmiştir. Araştırmacılar verilerin toplanması ve kullanımına ilişkin etik hassasiyet göstermişlerdir.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde, 2005-2020 yılları aralığında, YÖK Tez Merkezi ulusal veri tabanında indekslenen ve eğitim bilimleri alanı ile yakın ilişkili alt ve yan bilim dallarında bulunan lisansüstü tez çalışmalarına ilişkin bulgulara yer verilmektedir. Araştırmada ulaşılan bulgular tablo ve grafikler eşliğinde sunulmaktadır.

Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Dağılımları

Lisansüstü tezlerin türlerine göre dağılımı Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2

Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı

Tezin Türü	f	%
Yüksek Lisans	11835	84,22%
Doktora	2217	15,78%
Toplam	14052	100,00%

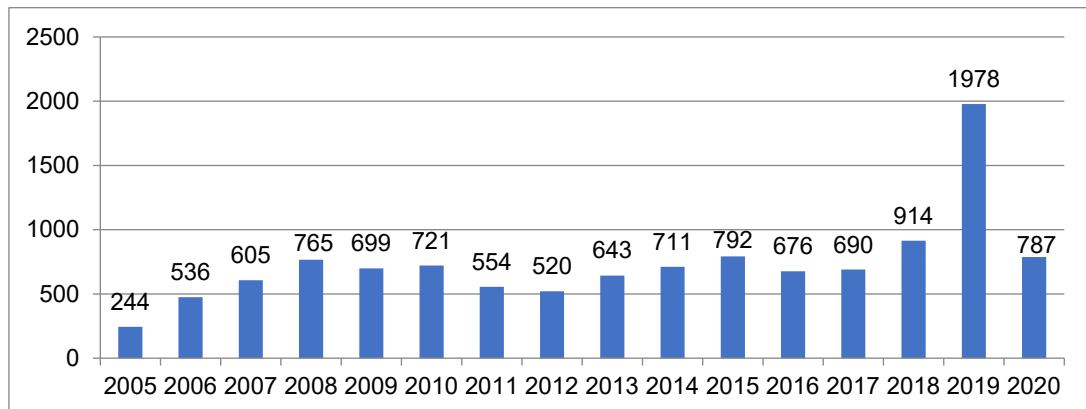
Tablo 2 incelendiğinde araştırma kapsamında Türkiye’de yayımlanan tezlerin çok büyük bir bölümünü ($f=11835$) yüksek lisans tezleri oluşturmaktadır. 2005-2020 yılları arasında üretilen 14052 tezin %84,22’si yüksek lisan tezi, %15,78’i ise doktora tezidir.

Lisansüstü Tezlerin Yayım Yıllarına Göre Dağılımları

Yüksek lisans tezlerinin yayım yıllarına göre dağılımı Şekil 2’de sunulmuştur.

Şekil 2

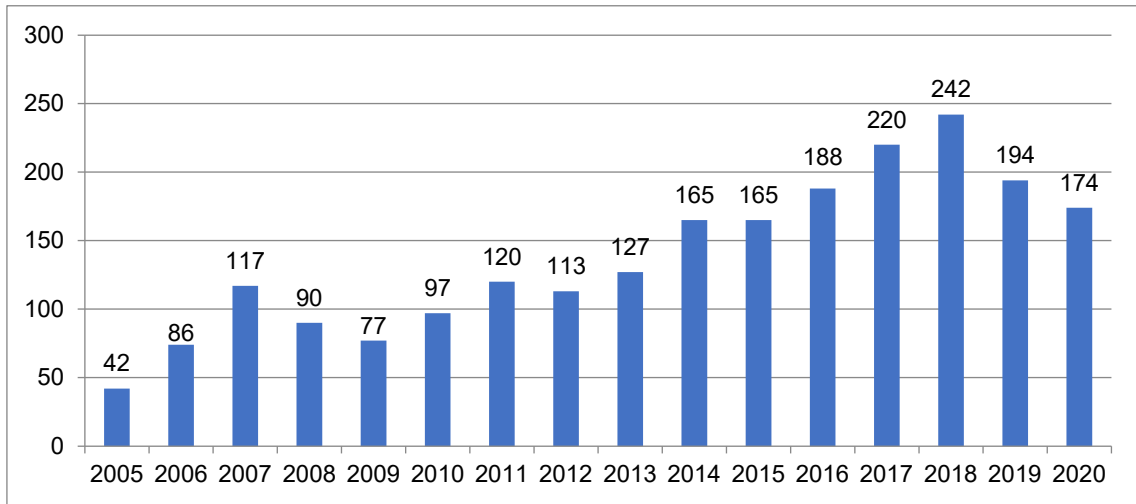
Yüksek Lisans Tezlerinin Yayım Yıllarına Göre Dağılım Grafiği

Şekil 2 incelendiğinde, araştırmada inceleme kapsamına alınan yüksek lisans tezlerinin sayısı yıllara göre kısmen düzensiz bir dağılım göstermektedir. Yüksek lisans tezlerinin 2005-2020 yılları arasında yıllık üretim ortalaması $\bar{x}=739$ olarak bulunmuştur. En az sayıda yüksek lisans tezi 244 adet ile 2005 yılında üretilirken, 2019 yılında bir önceki yıla göre 1064 gibi yüksek bir artış ile 1978 adet tezin üretildiği görülmektedir. 2019 yılında görülen bu yüksek artışın 2020 yılında devam etmediği ve tezlerin yıllık üretim ortalamasına tekrar yaklaşıldığı görülmektedir. Araştırmada incelenen 16 yıllık zaman diliminde üretilen yüksek lisans tez çalışmalarında genel olarak bir artış eğilimi söz konusudur. Doktora tezlerinin yayım yıllarına göre dağılımı Şekil 3'te sunulmuştur.

Şekil 3

Doktora Tezlerinin Yayım Yıllarına Göre Dağılım Grafiği

Şekil 3 incelendiğinde doktora tez sayılarında yıllara göre kısmen de olsa istikrarlı bir dağılım görülmektedir. En az sayıdaki tezin 42 adet ile 2005 yılında, en fazla tezin ise 242 adet ile 2018 yılında üretildiği görülmektedir. Araştırmanın incelendiği 16 yıllık zaman aralığında yıllık ortalama 138 adet doktora tezi üretilmiştir. Doktora tez sayısında yıllara göre genel anlamda bir artış eğiliminin olduğu görülmektedir.

Lisansüstü Tezlerin Yürütüldükleri Üniversitelere Göre Dağılımı

Araştırmada Eğitim Bilimleri ve bu alana kaynaklık eden alt bilim dallarında yapılan yüksek lisans tezlerinin ($f=11835$) 73'ü devlet, 20'si vakıf üniversitesi olmak üzere 93 üniversitede çalışıldığı, yüksek lisans tezlerinin %76,78'inin ($f=9088$) devlet üniversitesinde, %23,21'inin ($f=2747$) vakıf üniversitesinde çalışıldığı tespit edilmiştir. Yüksek lisans tezlerinin yürütüldükleri üniversitelere göre dağılımı Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3

Yüksek Lisans Tezlerinin Yürütüldükleri Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	Yüksek Lisans (f)	%
Yeditepe Üniversitesi	1150	9,72
Ankara Üniversitesi	640	5,41

Tablo 3

(Devam)

Üniversite	Yüksek Lisans (f)	%
Gazi Üniversitesi	588	4,97
Hacettepe Üniversitesi	399	3,37
Marmara Üniversitesi	381	3,22
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	334	2,82
Sakarya Üniversitesi	310	2,62
Gaziantep Üniversitesi	282	2,38
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	264	2,23
Çukurova Üniversitesi	251	2,12
Dokuz Eylül Üniversitesi	229	1,93
Yıldız Teknik Üniversitesi	226	1,91
Beykent Üniversitesi	225	1,90
Fırat Üniversitesi	220	1,86
Akdeniz Üniversitesi	215	1,82
Erciyes Üniversitesi	214	1,81
Diğer	5907	49,91
Toplam	11835	100

Tablo 3 incelendiğinde üretilen yüksek lisans tez sayısında 1150 tez üretim sayısı ile bir vakıf üniversitesi olan Yeditepe Üniversitesi ilk sırada yer almaktadır. Onu sırasıyla 640 tez ile Ankara Üniversitesi, 588 tez ile Gazi Üniversitesi, 399 tez ile Hacettepe Üniversitesi ve 381 tez ile Marmara Üniversitesi'nin takip ettiği görülmektedir.

Araştırmada Eğitim Bilimleri ve bu alana kaynaklık eden alt ve yan bilim dallarında yapılan doktora tezlerinin (f=2217) ise 40'ı devlet, 5'i vakıf üniversitesi olmak üzere 45 farklı üniversitede çalışıldığı doktora tezlerinin %98,87'si (f=2192) devlet üniversitelerinde, %1,13'ü (f=25) ise vakıf üniversitelerinde çalışıldığı ve tespit edilmiştir. Doktora tezlerinin yürütüldükleri üniversitelere göre dağılımı Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4*Doktora Tezlerinin Yürütüldükleri Üniversitelere Göre Dağılımı*

Üniversite	Doktora (f)	%
Ankara Üniversitesi	342	15,43
Hacettepe Üniversitesi	231	10,42
Gazi Üniversitesi	176	7,94
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	119	5,37
Marmara Üniversitesi	102	4,60
Fırat Üniversitesi	89	4,01
İnönü Üniversitesi	87	3,92
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	80	3,61
Gaziantep Üniversitesi	71	3,20
Çukurova Üniversitesi	71	3,20
Anadolu Üniversitesi	71	3,20
Dokuz Eylül Üniversitesi	68	3,07
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	64	2,89

Tablo 4

(Devam)

Üniversite	Doktora (f)	%
Necmettin Erbakan Üniversitesi	62	2,80
Atatürk Üniversitesi	57	2,57
Yıldız Teknik Üniversitesi	55	2,48
Diğer	472	21,29
Toplam	2217	100

Tablo 4 incelendiğinde doktora tez sayısında 342 tez ile Ankara üniversitesi ilk sırada yer almaktadır. Onu sırasıyla 231 tez ile Hacettepe Üniversitesi, 176 tez ile Gazi Üniversitesi, 119 tez ile Orta Doğu Teknik Üniversitesi, 102 tez ile Marmara Üniversitesi'nin takip ettiği görülmektedir.

Lisansüstü Tezlerin Yürütüldükleri Alanlara Göre Dağılımı

Lisansüstü tezlerin yürütüldükleri alanlara göre dağılım bilgileri Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5*Lisansüstü Tezlerin Yürütüldükleri Alanlara Göre Dağılımı*

Bilim Dalı	Yüksek Lisans (f)	%	Doktora (f)	%
Eğitim Bilimleri	2027	17,13	450	20,30
Eğitim Programları ve Öğretimi	2329	19,68	544	24,54
Eğitim Yönetimi	4815	40,68	566	25,53
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	371	3,13	154	6,95
Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri	83	0,70	15	0,68
Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi	166	1,40	31	1,40
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	2018	17,05	457	20,61
Yükseköğretim	26	0,0022	-	-
Toplam	11835	100	2217	100

Tablo 5 incelendiğinde lisansüstü tezlerin eğitim bilimlerinin 8 farklı alanında sınıflandırıldığı görülmektedir. Araştırmaya dâhil edilerek sınıflandırılan yüksek lisans tezleri %40,68 oranla 4815 tanesi eğitim yönetimi alanında, %19,68 oranla 2329 tanesi eğitim programları ve öğretimi alanında, %17,05 oranla 2018 tanesi rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanında, %17,13 oranla 2027 tanesi eğitim bilimleri genel alanında üretilmiştir. Benzer şekilde doktora tezleri incelendiğinde %25,53 oranla 566 tanesi eğitim yönetimi alanında, %24,54 oranla 544 tanesi eğitim programları ve öğretimi alanında, %20,61 oranla 457 tanesi rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanında, %20,30 oranla 450 tanesi eğitim bilimleri genel alanında üretildiği görülmektedir. Yükseköğretim alanında ise doktora düzeyinde tez çalışmasına ulaşılamamıştır.

Lisansüstü Tezlerin Yayımlandığı Dillere Göre Dağılımları

Lisansüstü tezlerin yayımlandığı dillere göre dağılımı Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6*Lisansüstü Tezlerin Yayımlandığı Dillere Göre Dağılımı*

Dil	Yüksek Lisans (f)	%	Doktora (f)	%
Türkçe	11197	94,61	2056	92,74
İngilizce	634	5,36	161	7,26
Fransızca	2	0,02	-	0
Kırgızca	2	0,02	-	0
Toplam	11835	100	2217	100

Tablo 6 incelendiğinde, lisansüstü tezlerin 4 farklı dilde yazıldığı görülmektedir. Her iki tez türünde en fazla tez üretiminin Türkçe dilinde yapıldığı görülmektedir. Yüksek lisans seviyesinde 634, doktora seviyesinde 161 adet tezin İngilizce olarak yazıldığı görülmektedir. Yüzdeler olarak İngilizce dilinde yazılan doktora tezi yüksek lisans tezine göre daha fazla olmakla birlikte her iki tez türünde de İngilizce olarak yazılan tez sayısının yüzdeler oranının çok az olduğu görülmektedir. Ayrıca yüksek lisans seviyesinde Kırgızca ve Fransızca dillerinde ikişer adet tezin yazıldığı tespit edilmiştir. İngilizce dilinde yazılan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7*İngilizce Dilinde Yazılan Lisansüstü Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı*

Üniversite	Yüksek Lisans (f)	%	Doktora (f)	%
Boğaziçi Üniversitesi	116	18,30	13	8,07
İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	126	19,87	9	5,59
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	188	29,65	119	73,91
Diğer	204	32,18	20	12,42
Toplam	634	100	161	100

Tablo 7 incelendiğinde, İngilizce dilinde yazılan lisansüstü tezlerinin, Boğaziçi Üniversitesi, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi olmak üzere 3 üniversitede yoğunlaştığı görülmektedir. İngilizce yazılan yüksek lisans tezlerinin %67’si, doktora tezlerinin ise %87’si bu üniversitelerde çalışılmıştır.

Lisansüstü Tez Yazarlarının Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Lisansüstü tez yazarlarının cinsiyete göre dağılımları Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8*Lisansüstü Tez Yazarlarının Cinsiyete Göre Dağılımı*

Cinsiyet	Yüksek Lisans (f)	%	Doktora (f)	%
Kadın	6768	57,19	1095	49,39
Erkek	4914	41,52	1109	50,02
Belirtilmemiş	153	1,29	13	0,59
Toplam	11835	100	2217	100

Tablo 8 incelendiğinde, lisansüstü tez çalışması yapanlardan 7863'ünün kadın, 6023'ünün erkek olduğu bulunmuştur. Yüksek lisans seviyesinde kadınların oranı %57,19, erkeklerin oranı ise %41,52'dir. Doktora derecesine bakıldığında kadınların oranı %49,39 iken erkeklerin oranı %50,02'dir. Yüksek lisans seviyesinde tez yazarı kadınların erkeklerden yaklaşık %15 fazla olduğu, doktora seviyesinde ise kadın ve erkeklerin sayısının birbirine çok yakın olduğu görülmektedir. Cinsiyet bilgisine ulaşamayan 153 araştırmacının cinsiyet bilgilerinin belirtilmemiş olarak işlendiği görülmektedir.

Lisansüstü Tezlerin YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde Yayımlandığı Konu Alanına Göre Dağılımı

Yüksek lisans tezlerinin YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde yayımlandığı konu alanlarına göre dağılımları Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9

Yüksek Lisans Tezlerinin Konu Alanlarına Göre Dağılımı

Konu Alanı 1	Konu Alanı 2	Yüksek Lisans (f)	%
Eğitim ve Öğretim	-	9474	80,05
Eğitim ve Öğretim	Psikoloji	1814	15,33
Eğitim ve Öğretim	Mühendislik-Bilim ve Teknoloji	119	1,01
Eğitim ve Öğretim	Kamu Yönetimi	65	0,55
Eğitim ve Öğretim	Ekonomi	61	0,52
Eğitim ve Öğretim	Sosyoloji	60	0,51
Eğitim ve Öğretim	Dil Bilimi ve Edebiyat	53	0,45
Eğitim ve Öğretim	Sağlık	24	0,20
Eğitim ve Öğretim	Diğer	165	1,39
Toplam		11835	100

Tablo 9 incelendiğinde yüksek lisans tezlerinin %80,03 (f=9474) oran ile en fazla "Eğitim ve Öğretim" konu alanında üretildiği, birden fazla konu alanıyla ilişkili olarak yazılan tezlerin ise %15,33 (f=1814) oran ile "Psikoloji" alanında yoğunlaştığı bulunmuştur. Doktora tezlerinin YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde yayımlandığı konu alanlarına göre dağılımları Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10

Doktora Tezlerinin Konu Alanlarına Göre Dağılımı

Konu Alanı 1	Konu Alanı 2	Doktora (f)	%
Eğitim ve Öğretim		1671	75,37
Eğitim ve Öğretim	Psikoloji	449	20,25
Eğitim ve Öğretim	Ekonomi	23	1,04
Eğitim ve Öğretim	Kamu Yönetimi	13	0,59
Eğitim ve Öğretim	Sosyoloji	10	0,45
Eğitim ve Öğretim	Mühendislik-Bilim ve Teknoloji	10	0,45
Eğitim ve Öğretim	Sağlık	6	0,27
Eğitim ve Öğretim	Dil Bilimi ve Edebiyat	6	0,27
Eğitim ve Öğretim	Diğer	29	1,31
Toplam		2217	100

Tablo 10 incelendiğinde, doktora tezlerinin yüksek lisans tezlerinde olduğu gibi en fazla “Eğitim ve Öğretim” konu alanında üretildiği, birden fazla konu alanıyla ilişkili olarak yazılan tezlerin ise “Psikoloji” alanında yoğunlaştığı bulunmuştur.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Türkiye’de 2005-2020 yılları arasında eğitim bilimleri alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin çeşitli değişkenlere göre analiz edilmesini amaçlayan bu araştırma, genel bir değerlendirme niteliğindedir. Bu amaç doğrultusunda eğitim bilimleri ile alt bilim dallarında yapılan lisansüstü tezlere ilişkin istatistiksel olarak genel bir perspektif sunulmaya çalışılmıştır.

Araştırmada, Türkiye’de 2005-2020 yılları arasında eğitim bilimleri bölümünde yapılan yüksek lisans tez sayısının, doktora tez sayısından yaklaşık beş kat fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, son 16 yılda doktora mezunu veren üniversite sayısının (45) yüksek lisans mezunu veren üniversite sayısının (93) ancak yarısı kadar olması ile açıklanabilir. Ayrıca doktora programlarında açılan kontenjanların, tezli yüksek lisans programlarında açılan kontenjandan daha az olması da bu sonuca ilişkin bir diğer neden olarak gösterilebilir. Bu sonuca, öğretmen yetiştirme alanlarında yapılan tezler de dahil edildiğinde, YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında 2005-2020 yılları arasında eğitim-öğretim konusunda kayıtlı bulunan yüksek lisans tez sayısının (37995), doktora tez sayısından (7692) yaklaşık beş kat fazla olduğu (Ulusal Tez Merkezi, 2021) görülmüştür. Bu durum, eğitim öğretim konulu mevcut tüm yüksek lisans/doktora tezi oranının, bu araştırma özelinde eğitim bilimlerinde bulunan (11835/2217) orandan kısmen küçük olmasına rağmen benzerdir. Bu sonuca benzer şekilde, Kocaman ve Arslan-Yürümezoğlu (2015) hemşirelik alanında 2001-2015 yılları arasında yüksek lisans mezun sayısının doktora mezunlarından 4 kat fazla olduğunu belirtmektedir. Bir başka açıdan Türkiye’deki devlet ve vakıf üniversitelerinde 2019-2020 yılında, tüm alanlarda yüksek lisansa 297001, doktora ise 101242 öğrencinin kayıt yaptırdığı (Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi, 2021) düşünüldüğünde yaklaşık üç kat olan bu oranın, araştırmada ulaşılan beş kat şeklindeki oranla farklılık gösterdiği söylenebilir.

Araştırmada 16 yıllık zaman diliminde, eğitim bilimleri alanında yılda ortalama 739 adet yüksek lisans tezi, 138 adet doktora tezi üretildiği sonucuna ulaşılmıştır. En az sayıda yüksek lisans tezi 2005 yılında 244 adet, en fazla ise 2019 yılında 1978 adet üretilmiştir. Yüksek lisans tezlerindeki duruma benzer şekilde doktora tezlerinde en az sayıda tez 42 adet ile 2005 yılında en fazla sayıda tez ise 242 adet ile 2018 yılında üretilmiştir. Yüksek lisans tez sayılarında 2019 yılında görülen çok ciddi artışın, 2018 yılında ilan edilen öğrenci affına (Resmi Gazete, 2018) bağlı olabileceği düşünülmektedir. 2020 yılında üretilen yüksek lisans tez sayısının (787) yıllık ortalamaya (739) tekrar yaklaşması bu çıkarımı desteklemektedir. Üretilen tez sayıları genel olarak düşünüldüğünde hem yüksek lisans hem de doktora tez sayılarında genel anlamda bir artış eğilimi görülmektedir. Bu sonuç Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) 1 Aralık 2020 tarihli “Öğretim yılına göre yükseköğretimde net okullaşma oranı, okul, öğretim elemanı, öğrenci ve mezun sayısı, 2004-2019” adlı örgün öğretim istatistikleri çalışması ile benzerlik taşımaktadır. TÜİK verilerine göre 2004-2005 öğretim yılında yükseköğretim mezunu sayısı 316.128 iken bu sayı 2018-2019 öğretim yılında 797.138’e yükselmiştir. Lisansüstü eğitimde mevcut durumun değerlendirilebilmesi için öncelikle sayısal yetersizliklerin giderilmesi gerekir (Bozan, 2012). Mevcut araştırmada ulaşılan sayısal göstergelere göre lisansüstü eğitimde niceliksel olarak görülen sürekli bir artış eğilimi, belirtilen bu sayısal yetersizliğin giderilmesine yönelik önemli adımlar atılmış olduğu işaret etmektedir.

Araştırmada incelenen zaman aralığında ve eğitim bilimleri bölümünde yapılan yüksek lisans tezlerinin Türkiye'deki 93 üniversiteye yayıldığı görülmektedir. Eğitim bilimleri bünyesinde en fazla yüksek lisans tezi üretilen üniversiteler arasında Yeditepe Üniversitesi'ni sırasıyla Ankara Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi takip etmektedir. Araştırmada yüksek lisans tezlerinin %23,21'i Türkiye'deki vakıf üniversitelerinde üretilmiştir. Araştırmada açığa çıkan en çarpıcı sonuçlardan biri ise en fazla lisansüstü tezin bir vakıf üniversitesi olan Yeditepe Üniversitesi'nde üretilmiş olmasıdır. Bu sonuç, Öner'in (2019) Eğitim Denetimi Alanında 1990-2017 yılları arasında Türkiye'de en çok tez üreten üniversitenin Yeditepe Üniversitesi olarak tespit edildiği araştırma sonucuyla benzerdir. Yeditepe Üniversitesi'nde araştırmada incelenen 16 yılda eğitim bilimlerinde 1150 adet yüksek lisans tezi üretilmiştir. Araştırmanın istatistiksel analizleri yapılırken 2005-2020 yılları içerisinde, bir yılda (2008 yılı) eğitim ve öğretim konulu yüksek lisans tezini (245 tez) en fazla üreten üniversitenin, Yeditepe Üniversitesi olduğu görülmüştür. YÖK tarafından 2019 yılında alınan bir kararla tez danışmanlığı yapan öğretim üyesi başına düşen danışan sayısı 14 olarak belirlenmiştir (Resmi Gazete, 2019). Bu orana göre Yeditepe Üniversitesi'nde 2008 yılında eğitim ve öğretim konulu tez danışanlarının yaklaşık 17 danışmana dağıtılması gerekmektedir. Durum böyle olsa da bu üniversitede 2008 yılında bu konuda kaç danışmanın görev aldığı ile ilgili bir veriye ulaşılamamıştır. Bu üniversitede 2008 yılında bir danışmana belirtilen oranın çok daha üzerinde danışan da görevlendirilmiş olabilir. Önceki dönemlerde, ilgili enstitüler tarafından orantısız bir şekilde açılmış olabileceği düşünülen yüksek lisans kontenjanlarının ve danışman eşleştirmelerinde görülmesi muhtemel bu gibi çelişkiler nedeniyle YÖK tarafından bir kısıtlamaya gidilmiş olabilir. Çünkü enstitü kapasitesinden fazla açılan lisansüstü eğitim kontenjanları nicelik-nitelik dengesini bozmaktadır (Bayar ve Duran, 2019).

Araştırmada belirlenen aynı kriterlerle doktora tezleri incelendiğinde ise doktora tezlerinin Türkiye'deki 45 farklı üniversiteye dağıldığı görülmektedir. Yüksek lisans tezlerinden farklı olarak Eğitim Bilimleri bölümünde en fazla doktora tezi üretilen üniversiteler listesinde vakıf üniversitelerinden hiçbiri ilk 16'da bulunmamaktadır. Doktora tezlerinin sadece %1,13'ü Türkiye'deki vakıf üniversitelerinde üretilmiştir. Devlet üniversiteleri içerisinde ise Ankara Üniversitesi ilk sırada yer almaktadır. Bu sonuç, Ağaoğlu ve diğerlerinin (2005) okul yönetimi ile ilgili lisansüstü tezleri incelediği çalışmasında doktora tezi üretme konusunda Ankara Üniversitesi'nin ilk sırada yer aldığını belirttiği araştırma sonucuyla benzerdir. Bu sonuç, Ankara Üniversitesi'nin, Türkiye'de eğitim bilimlerinde lisans ve lisansüstü programların açılmasında ve gelişiminde öncü bir rolü olduğunu (Aslan, 2019) ve bu rolünü sürdürdüğünü göstermektedir. Ankara Üniversitesi'ni sırasıyla Hacettepe Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi takip etmektedir. En fazla yüksek lisans ve doktora tezi üretilen ilk 16 üniversiteden 10 tanesinin her iki listede de bulunması, bu üniversitelerin niceliksel açıdan da alandaki öncü rolünü vurgulamaktadır. YÖK tarafından ilan edilen 11+5 araştırma üniversitesi listesine (YÖK, 2017) bakıldığında, belirtilen bu 10 üniversiteden üçünün (Ankara, Gazi ve Hacettepe Üniversitesi) asıl, ikisinin (Çukurova ve Yıldız Teknik Üniversitesi) ise yedek araştırma üniversitesi listesinde yer alması, bu üniversitelerin Türkiye'de genel anlamda da öncü bir role sahip olduğunu göstermektedir.

Araştırmada incelenen lisansüstü tez araştırmalarının eğitim bilimleri genel başlığında ve bu başlık altında bulunan yedi farklı alt alanda yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada, eğitim bilimleri alanı ile ilişkili anabilim ve bilim dallarına ilişkin sınıflama yapılırken, sadece kelime veya kelime ekinin farklılaştığı ancak benzer anlamlı başlıklara sahip birçok dalın bulunduğu sonucuna da ulaşılmıştır. Öğretmen yetiştirme lisans programlarının 2018 yılında

yapılan son güncellemesinde, Eğitim Bilimleri Bölümünün yedi farklı anabilim dalı ile ifade edilmesine (YÖK, 2018) rağmen lisansüstü öğretime bunun yansımadağı söylenebilir. Çünkü eğitim bilimleri ile ilişkili tezlerin 2020 yılında 40 farklı anabilim ve bilim dalına kayıt edildiğı görülmüştür. Bu durum, benzer içeriğe sahip farklı isimlerde çok sayıda ana bilim/bilim dalının bulunmasından kaynaklanacağı gibi, lisansüstü öğrencinin tez bilgilerini yanlış kaydetmesinden de kaynaklanmış olabilir. Örneğin “Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Bilim Dalı’nda” üretilen bir tezin YÖK tez ulusal veri tabanına kayıt edilirken ana bilim dalı (ABD) bilgisine “Eğitim Bilimleri ABD” şeklinde bilim dalı (BD) bilgisine ise “Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme BD” şeklinde kayıtların yapılması gerekmektedir. Aynı örnek için yapılan hatalı kayıtlarda ise ABD ve BD bilgilerinin birine veya her ikisine de “Ölçme ve Değerlendirme ABD/BD” şeklinde hatalı kayıtlar yapılmasının söz konusu olduğu görülmüştür.

Araştırmaya dâhil edilen yüksek lisans tezleri sırasıyla en fazla eğitim yönetimi, eğitim programları ve öğretimi, rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanları ile eğitim bilimleri genel alanında yürütüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. Doktora tezleri incelendiğinde ise yüksek lisans tez alanlarına benzer bir örüntünün olduğu ve sırasıyla en fazla eğitim yönetimi, eğitim programları ve öğretimi, rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanları ile eğitim bilimleri genel alanında tez araştırmalarının yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. En az sayıdaki tezin “Yükseköğretim BD” alanında üretilmesi, bu alanda yetişmiş akademisyen eksikliğinden kaynaklanmış olabilir. Ayrıca bu alanın bağımsız bir akademik alan olarak tam manasıyla henüz tanınmamış olması nedeniyle, bu alanda açılan lisansüstü eğitim programlarının alana beklenen katkıyı sunamamasından (Gök ve Gümüş, 2015) kaynaklanmış da olabilir. Tavşancıl ve diğerleri (2010), eğitim bilimleri enstitülerinde 2000-2008 yılları arasında tamamlanmış lisansüstü tezleri incelemiştir. Araştırmalarında, Eğitim Bilimleri ABD’de yer alan bilim dalları mevcut araştırma bulgularına benzer şekilde sıralanmaktadır. Mevcut araştırma ile benzer örüntüde bulunan bu sıralama, YÖK tarafından eğitim bilimlerine yeni dâhil edilen bilim dalları göz ardı edildiğinde, son yirmi yıldır eğitim yönetimi alanındaki lisansüstü programların en yüksek, eğitimde ölçme ve değerlendirme alanındaki lisansüstü programların ise en düşük yaygınlığa sahip olduğunu göstermektedir. Düşük yaygınlıktaki programların, daha az sayıda doktora mezunu vermesine bağlı olarak olası yeni lisansüstü eğitim programlarının açılmasında zorlanabilecekleri düşünüldüğünde, bu sıralamanın kısa vadede değişmeyeceğı öngörülebilir.

Araştırmada incelenen lisansüstü tezlerin Türkçe, İngilizce, Kırgızca ve Fransızca şeklinde dört farklı dilde yazıldığı sonucuna ulaşılmıştır. İngilizcenin dünyada en yaygın dil olarak kullanılan dillerden biri olmasının, Türkiye’de yapılan lisansüstü tez çalışmalarına da yansıdığı görülmektedir. Yabancı dilde yazılan lisansüstü tezlerin Türkçe diline toplam oranı yüksek lisans seviyesinde yaklaşık %5 iken doktora seviyesinde %7 civarındadır. İngilizce olarak yazılan tezlerin 2/3’ünden fazlasının zorunlu eğitim dili olarak İngilizcenin kullanıldığı Boğaziçi, İhsan Doğramacı Bilkent ve Ortadoğı Teknik Üniversitesinde gerçekleştirilmiş olduğu düşünüldüğünde, yabancı dilde tez yazmanın genellikle bir tercih değil zorunluluk olduğu yorumu yapılabilir. Ancak İngilizce eğitim alan araştırmacılar, tez yazımında gereken bu zorunluluğu bir sınırlılık değil bir kolaylık olarak algılamaktadır (Barutçu ve Onaylı, 2016). Diğer taraftan yabancı dilde tez yazımının tercihe bağlı olduğu durumlar düşünüldüğünde ise bu şekilde bir sonucun çıkması bazı üniversite enstitüleri tarafından yüksek lisans başvurularında yabancı dil koşulu aranmamasından (Karaman ve Bakırcı, 2010) ve araştırmayı yabancı dilde yazmanın ekstra çaba gerektirmesinden kaynaklanmış olabilir. Ülkemizde yabancı dil öğrenimi ve öğretiminin henüz istenilen yeterlilikte olmadığı (Can ve Can, 2014) düşünüldüğünde, bu durumun sonuçları lisansüstü tez araştırmacıları üzerinde de

görülmüş olabilir. Yabancı dilde yazılan tez oranının oldukça yetersiz kalması, Türkiye’de yabancı dil eğitimi ve öğretimi ile ilgili çeşitli sorunlar bulunmasından (Işık, 2008; Paker, 2012; Yıldız ve Durmuşçelebi, 2013) kaynaklanmış olabilir. Lisansüstü tez çalışmalarının, Türkçe dilinde yoğunlaşması nedeniyle yapılan çalışmaların daha çok ulusal ölçekte bırakıldığı ve uluslararası okunurluk oranının azaltıldığı çıkarımında bulunulabilir. Türkiye’de üretilen lisansüstü tez araştırmalarının, uluslararası bilim mecrasında daha fazla yer alabilmesi adına araştırmacılar, tezlerini yabancı dilde yazmaları konusunda teşvik edilebilir.

Araştırmada, yüksek lisans tez yazarı kadınların oranının, erkeklerden yaklaşık %15 daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum, kadın öğrencilerin lisansüstü eğitimde akademik kariyere daha fazla yönelimleriyle (Ertem ve Gökalp, 2016) ilgili olabilir. Doktora seviyesinde ise kadın ve erkeklerin oranının birbirine çok yakın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, Bıkmaz ve diğerlerinin (2013) eğitim programları ve öğretimi dalında doktora çalışması yapan kadın ve erkek cinsiyet oranlarının birbirine yakın olduğunu bulduğu araştırma sonucu ile benzerdir. Ayrıca bu sonuçların, eğitim bilimlerinin lisanstaki ana kaynağı olan eğitim fakülteleri üzerinden yorumlanması daha tutarlı olabilir. 2020 yılında eğitim fakültelerindeki lisans mezunlarının %69’u kadındır. Aynı yılın yüksek lisans mezunlarının %63’ü, doktora mezunlarının ise %44’ü kadındır (Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi, 2021). Bu istatistikler, eğitim alanında mezun kadın oranının, lisanstan doktora doğru istikrarlı bir şekilde azaldığını göstermektedir. Bu istatistiklere göre yüksek lisans mezunu olup da doktora eğitimine bir şekilde devam etmeyenler arasında çoğunluğu kadınların oluşturduğu da söylenebilir.

Araştırmada incelenen eğitim bilimleri alanında üretilen yüksek lisans ve doktora tezlerinin en çok “Eğitim ve Öğretim” konu alanında üretildiği, birden fazla alanla ilişkili olarak üretilen tezlerin ise daha çok “Psikoloji” konu alanıyla ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada incelenen lisansüstü tez çalışmalarının daha çok “Eğitim ve Öğretim” konu alanında üretilmiş olmasından yola çıkarak üretilen tezlerin eğitim bilimlerinin doğasına uygun olduğu söylenebilir. İkinci konu alanı itibarıyla “Psikoloji” konu alanında tezlerin üretilmesi ise “Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik” alanında gerçekleştirilen çalışmaların psikoloji ile yakın ilişkisinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Bununla birlikte, araştırmada incelenen eğitim bilimleri alanlarında üretilen yüksek lisans ve doktora tezlerinin yaklaşık %5’inin eğitim bilimleri ile uzak ilişkili ya da ilişkisiz konu alanlarından seçildiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, Karadağ’ın (2009) araştırmasında bir kısım tezde çalışılan temaların eğitim bilimleri alanıyla ilişkisinin bulunmadığı şeklinde ulaştığı araştırma sonucuyla örtüşmektedir.

Araştırma sonuçlarına dayalı olarak, gelecek araştırmalara yönelik şu önerilerde bulunulabilir. Lisansüstü tez sayılarında kısmen düzensiz bir artış trendi olduğu gözlenmiştir. İleriki yıllarda üretilecek yüksek lisans ve doktora tez sayılarının izlenerek son birkaç yılda durağan hale gelen artış trendinin devam edip etmediği incelenebilir. Çalışmada lisansüstü mezun sayılarındaki artışın sebeplerini incelenmemiştir. Artışın kaynağını değerlendirebilmek ve lisansüstü programlara ilişkin arz-talep durumunu görmek için lisansüstü mezun sayıları, lisans mezun sayıları eşliğinde incelenebilir. Bu çalışmada lisansüstü programları başarı ile tamamlayanlar ele alınmış programlara kabul edilen kişi sayıları incelenmemiştir. Lisansüstü programlara kabul sayıları ile mezun sayıları ile karşılaştırılarak okul terki ile ilişkin analizler gerçekleştirilebilir. Lisansüstü öğrencilerin en büyük hayallerinden olan akademisyenlik mesleğine giriş lisansüstü programlardan mezun olmaktan geçmektedir. Eğitim bilimlerindeki öğretim elamanlarının sayıları yıllara göre

incelenerek mezunların ne kadarının akademisyen olarak göreve başladığı incelenebilir ve bu konudaki trendin mezun trendine olan uyumu incelenebilir.

Bundan sonraki yapılacak araştırmalara daha doğru veri sağlamak adına YÖK Ulusal Tez Merkezi'ne lisansüstü tez çalışmalarını kayıt edilirken araştırmacıların cinsiyet bilgisine de yer verilebilir veya demografik bilgiler tez merkezine entegre edilebilir.

Bu araştırmada hali hazırda var olan veriler derlenerek betimsel istatistiklere yer verilmiştir. Tez sayılarındaki değişim açıklanmaya çalışılmamıştır. Bu durum çalışmanın sınırlılıkları arasında yer almaktadır. Ayrıca sadece eğitim bilimleri alanı araştırmaya dâhil edilmiştir. Buradan elde edilen sonuçların tüm lisansüstü çalışma alanlarına genellenmesi imkânı kısıtlıdır. Bu durum da çalışmanın sınırlılıklarındandır.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Birinci yazar: %40, Literatür tarama, Araştırma dizaynı, Verilerin toplanması, Sonuç ve Tartışma. İkinci yazar: %30, Literatür tarama, Verilerin toplanması, Verilerin Analizi, Bulgular. Üçüncü yazar: %30, Literatür tarama, Giriş, Verilerin toplanması, Sonuç ve Tartışma.

Çatışma Beyanı

Bu araştırma herhangi bir kişi, kurum, kuruluş ve araştırmacıları zarara uğratmayacak şekilde düzenlenmiş ve araştırmacıların şahsına yönelik bir kâr amacı güdülmeden yürütülmüştür.

Kaynakça

- Ağaoğlu, E., Ceylan, M., Kesim, E., Madden, T., ve Altınkurt, Y. (26-28 Eylül 2005). *Okul yönetimi ile ilgili lisansüstü tezlerin incelenmesi* [Bildiri sunumu]. II. Lisansüstü Eğitim Sempozyumu, İstanbul, Türkiye.
- Akyol, B. ve Akçay, R. C. (2015). Türkiye'deki örgütsel davranış çalışmalarının analizi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 11(1), 149-170. <https://dergipark.org.tr/en/pub/eku/issue/5464/74173> adresinden 28.04.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Alkan, A. (14-15 Mayıs 2013). Türkiye'de bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi anabilim dalında yapılan doktora tezlerinin incelenmesi. *VI. Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu bildiriler kitabı* içinde (ss.184-188). Sakarya Üniversitesi. https://egitim.sakarya6.edu.tr/sites/egitim.sakarya.edu.tr/file/ULES-Lisansustu_egitim_cilt11.pdf adresinden 12.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Alpaydın, Y. ve Erol, İ. (2017). Türkiye'de eğitim ekonomisi alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 45, 23-41. <https://dergipark.org.tr/en/pub/maruaebd/issue/29103/311390> adresinden 15.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Anderson, T., Alexander, I. & Saunders, G. (2020). An examination of education-based dissertation macrostructures. *Journal of English for Academic Purposes*, 45, 100845. <https://doi.org/10.1016/j.jeap.2020.100845> adresinden 05.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Ary, D., Jacobs, L. C., & Sorensen, C. (2010). *Introduction to research in education*. (3. Baskı). Belmont, CA: Wadsworth. <https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=4RREDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq> adresinden 26.10.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Aslan, A. (2018). Sistematik derleme ve meta-analizi. *Acta Medica Alanya*, 2(2), 62-63. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/503159> adresinden 17.04.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Aslan, C. (2019). Türkiye'de eğitim bilimlerinin kurumsal gelişimi. B. Aslan ve F. Bıkmaz, (Ed.) *Prof. Dr. Mehmet Ali Kısakürek'e Armağan Eğitimde 50 Yıl* içinde (ss. 407-440). Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Ataseven, N. ve Oğuz, A. (2015). Türkiye'de öğrenme stilleri konusunda yapılan tezlerin incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(3), 192-205. http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/22.neriman_ataseven.pdf adresinden 28.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Aydın, A. ve Uysal, Ş. (2014). Türkiye'de eğitim yönetimi teftişi planlaması ve ekonomisi alanındaki doktora tezlerinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 177-201. <http://hdl.handle.net/11684/973> adresinden 26.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Aydın, A., Selvitopu, A. ve Kaya, M. (2018). Sınıf yönetimi alanındaki lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 41-56. <https://hdl.handle.net/11492/1582> adresinden 21.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Barutçu, K. F. ve Onaylı, S. (2016). *Tez sürecinde karşılaşılan zorluklar: Eğitim fakültesi Örneği* [Bildiri sunumu]. 25. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Antalya, Türkiye. <https://hdl.handle.net/11511/77386> adresinden 19.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Bayar, A. ve Duran, E. (2019). Lisansüstü eğitimde nitelik sorunları. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 7(20), 219-240. <https://doi.org/10.33692/avrsyad.664273> adresinden 02.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Bıkmaz, F. H., Aksoy, E., Tatar, Ö. ve Altınyüzük, C.A. (2013). Eğitim programları ve öğretim alanında yapılan doktora tezlerine ait içerik çözümlemesi (1974-2009). *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 38(168), 288-303. <http://eb.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/1627/596> adresinden 07.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Boyacı, S. ve Demirkol, S. (2018). Türkçe eğitimi alanında yapılan doktora tezlerinin incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(2), 512-531. <http://www.anadiliegitimi.com/en/download/article-file/465382> adresinden 18.05.2021 tarihinde erişilmiştir.

- Bozan, M. (2012). Lisansüstü eğitimde nitelik arayışları. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 4(2), 177-187. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/117320> adresinden 15.04.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Bülbül, T. (2003). Ankara üniversitesi eğitim bilimleri fakültesinde görev yapan öğretim üyelerinin lisansüstü öğretime öğrenci seçme sürecine ilişkin görüşleri. *Ankara Eğitim Bilimleri Dergisi*, 36(1-2), 167-174. <https://dergipark.org.tr/en/pub/auebfd/issue/38407/445460> adresinden 11.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Can, E. ve Can, I. C. (2014). Türkiye’de ikinci yabancı dil öğretiminde karşılaşılan sorunlar. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 43-63. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/200394> adresinden 10.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Çifçi, T. (2017). Türkiye’de coğrafya eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin (2006-2017) eğilimleri. *Journal of History Culture and Art Research*, 6(4), 864-887. <https://doi.org/10.7596/taksad.v6i4.1060> adresinden 30.04.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Deniz, K. ve Karagöl, E. (2016). Eğitim bilimleri alanındaki lisansüstü tez başlıklarının kelime sayısı ve söz dizimi bakımından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(2), 258-260. <https://doi.org/10.16916/aded.00288> adresinden 04.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Düztepe, Ş. (2004). Araştırmalarda bilimsel yöntemin kullanılması ve araştırmanın temel aşamaları. *Havacılık ve Uzay Teknolojileri Dergisi*, 1(3), 49-53. <http://www.jast.hho.edu.tr/index.php/JAST/article/view/96/88> adresinden 07.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- El-Dakhs, D. A. S. (2018). Why are abstracts in phd theses and research articles different? A Genre-Specific Perspective. *Journal of English for Academic Purposes*, 36, 48-60. <https://doi.org/10.1016/j.jeap.2018.09.005> adresinden 05.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Erdem, A. (2013). Bilgi toplumunda üniversitenin değişen rolleri ve görevleri. *Yükseköğretim Dergisi*, 3(2), 109-120. <https://dergipark.org.tr/en/pub/yuksekogretim/issue/41244/498198> adresinden 17.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Evrekli, E., İnel, D., Deniz, H. ve Günay-Balım, A. (2011). Fen eğitimi alanındaki lisansüstü tezlerdeki yöntemsel ve istatistiksel sorunlar. *İlköğretim Online*, 10(1), 206-218. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ilkonline/issue/8593/106858> adresinden 12.04.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Foster, C. E. (2012). *Analysis of elements of award-winning dissertations in education 2005-2010*. [Unpublished doctoral thesis]. Arkansas State University. <https://www.proquest.com/docview/963702684?pq-origsite=gscholar&fromopenview=true> adresinden 05.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Gök, E. ve Gümüş, S. (2015). *Akademik bir alan olarak yükseköğretim yönetimi. Türkiye’de Yükseköğretim: Alanı, Kapsamı ve Uygulamaları*. Pegem Akademi.
- Göktaş, B. ve Erdem, R. (2006). Sağlık yönetimi alanında yapılan tezlerin profili. *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 1(1), 53-63. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/181883> adresinden 26.10.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Işık, A. (2008). Yabancı dil eğitimimizdeki yanlışlar nereden kaynaklanıyor. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 4(2), 15-26. <https://dergipark.org.tr/en/pub/jlls/issue/9929/122850> adresinden 13.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Karadağ, E. (2009). Eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik açıdan incelemesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 75-87. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kefad/issue/59508/855693> adresinden 14.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Karaman, S. ve Bakırcı, F. (2010). Türkiye’de lisansüstü eğitim: Sorunlar ve çözüm önerileri. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 94-114. <https://dergipark.org.tr/en/pub/gopsbad/issue/48557/616554> adresinden 29.05.2021 tarihinde erişilmiştir.

- Kaytez, N. ve Durualp, E. (2014). Türkiye'de okul öncesinde oyun ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 110-122. <https://dergipark.org.tr/en/pub/goputeb/issue/7322/95830> adresinden 26.04.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Kocaman, G. ve Arslan-Yürümezoğlu, H. (2015). Türkiye'de hemşirelik eğitiminin durum analizi: Sayılarla hemşirelik eğitimi 1996-2015. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, (3), 255-262. <https://dergipark.org.tr/en/pub/higheredusci/issue/61508/918471> adresinden 24.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Koç, E. S. (2016). Türkiye'de ilköğretim programlarının değerlendirilmesine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 198-216. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aibuefd/issue/28587/305153> adresinden 22.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Liberati, A., Altman, D. G., Tetzlaff, J., Mulrow, C., Gotzsche, P. C., Ioannidis, J. P., Clarke, M., Devereaux, P. J., Kleijnen, J. ve Moher, D. (2009). The PRISMA statement for reporting systematic reviews and meta-analyses of studies that evaluate healthcare interventions: explanation and elaboration. *PLoS Medicine*, 6(7), 1-28. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0895435609001802> adresinden 26.10.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği (2016). <https://www.mevzuat.gov.tr> adresinden 20.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Lisansüstü Eğitim Ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. (2019). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/11/20191122-7.htm> adresinden 17.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Maden, M. (2019). Karl Popper felsefesinde bilimsel doğrular ve yanlışlanabilirlik ilkesi. *Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(17), 288-294. <https://dergipark.org.tr/en/pub/asbider/issue/45093/507736> adresinden 15.04.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Ozan, C. ve Köse, E. (2014). Eğitim programları ve öğretim alanındaki araştırma eğilimleri. *Sakarya University Journal of Education*, 4(1), 116-136. <https://dergipark.org.tr/en/pub/suje/issue/20635/220033> adresinden 09.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Öner, Ö. ve Türkoğlu, M.E. (2020). Eğitim denetimi alanındaki lisansüstü tezlerin incelenmesi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(39), 1265-1285. <http://acikerisim.ticaret.edu.tr/xmlui/handle/11467/4615> adresinden 26.10.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Paker, T. (2012). Türkiye'de neden yabancı dil (İngilizce) öğretemiyoruz ve neden öğrencilerimiz iletişim kurabilecek düzeyde İngilizce öğrenemiyor. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(32), 89-94. <https://dergipark.org.tr/en/pub/pauefd/issue/11111/132844> adresinden 05.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Paltridge, B. & Starfield S. (2020). Change and continuity in thesis and dissertation writing: The evolution of an academic genre. *Journal of English for Academic Purposes*, (48), 100910. <https://doi.org/10.1016/j.jeap.2020.100910> adresinden 05.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Sevinç, B. (2001). Türkiye'de lisansüstü eğitim uygulamaları, sorunlar ve öneriler. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 34(1), 125-137. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000052 adresinden 03.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Şenyurt, S. ve Özer-Özkan, Y. (2017). Eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yapılan yüksek lisans tezlerinin tematik ve metodolojik açıdan incelenmesi. *İlköğretim Online*, 16(2), 628-653. <http://dx.doi.org/10.17051/ilkonline.2017.304724> adresinden 28.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Şişman, M. (2015). *Eğitim Bilimine Giriş*. Pegem Akademi.

- Tavşancıl, E., Çokluk, Ö., Çıtak, G. G., Kezer, F., Yıldırım, Ö. Y., Bilican, S., Büyükturan, E. B., Şekercioğlu, G., Yalçın, N., Erdem, E. ve Özmen, D. T. (2010). *Eğitim bilimleri enstitülerinde tamamlanmış lisansüstü tezlerin incelenmesi (2000-2008)*. Ankara Üniversitesi, Ankara. <https://dspace.ankara.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12575/68960> adresinden 02.04.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Tepe, N. (2018). Türkiye'de yükseköğretim alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi (1990-2017). *Electronic Turkish Studies*, 13(19), 1727-1744. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13726> adresinden 27.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Toprak, E. ve Taşgın, Ö. (2017). Öğretmenlerin lisansüstü eğitim yapmama nedenlerinin incelenmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(13), 599-615. <https://doi.org/10.26466/opus.370680> adresinden 25.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Tuzcu, G. (2003). Lisansüstü öğretim için yurtdışına öğrenci göndermenin planlanması. *Milli Eğitim Dergisi*, (160) ss.155-165. http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/milli_egitim_dergisi/160/tuzcu.htm adresinden 23.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Türk Dil Kurumu. (2021). Türkçe Sözlük, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları. <https://sozluk.gov.tr/> adresinden 21.03.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Ünal, Ç. ve İlter, İ. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının lisansüstü eğitime olan tutumları (Fırat, Erzincan ve İnönü Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği ABD Örneği). *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(2), 1-18. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ataunisobil/issue/2826/38214> adresinden 28.04.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Ünsal, S. ve İğde, H. (2021). Yılın öğretmenleri: Çalışmaları, motivasyon unsurları, kişisel ve mesleki özellikleri. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 12(1), 68-88. <https://doi.org/10.19160/ijer.818654> adresinden 28.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Yıldız, S. ve Durmuşçelebi, M. (2013). Türkiye'de yabancı dil öğrenme-öğretme problemine ilişkin yapılan çalışmaların derlenmesi. *OPUS-Türkiye Sosyal Politika ve Çalışma Hayatı Araştırmaları Dergisi*, 3(5), 7-24. <https://dergipark.org.tr/en/pub/opus/issue/22693/242282> adresinden 28.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Yılmaz, F., Göçen, S. ve Yardımcı, R. (2017). Toplumsal sorunların çözümünde üniversitelerin rolü. *Electronic Journal of Education Sciences*, 6(12), 138-149. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ejedus/issue/31928/342659> adresinden 28.04.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi (2021). <https://istatistik.yok.gov.tr/> adresinden 22.04.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (2018). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/05/20180518-1.htm> adresinden 28.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Yükseköğretim Kanunu. (1981, 4 Kasım). Resmi Gazete (Sayı: 2547). Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/> adresinden 26.04.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Yükseköğretim Kurulu, (2016). Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği. <https://www.mevzuat.gov.tr/> adresinden 10.02.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Yükseköğretim Kurulu, (2017). Araştırma üniversitesi olarak belirlenen üniversiteler Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından açıklandı. <https://www.yok.gov.tr/> adresinden 14.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Yükseköğretim Kurulu, (2018). Öğretmen yetiştirme lisans programları. https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/AA_Sunus_%20Onsoz_Uygulama_Yonergesi.pdf adresinden 30.04.2021 tarihinde erişilmiştir.

Extended Abstract

Introduction

Universities are higher education institutions in the education system and at the top level of education. Universities, which have an important and respected position in the society as a scientific institution and a social structure, were established to meet the scientific research and highly qualified manpower needs of the society (Erdem, 2013; Tuzcu, 2003). Scientific research in the field of education is the way for people to gain reliable and useful information about the educational process. Students who are included in graduate education as prospective academicians are required to conduct scientific research in order to receive a master's or doctorate degree (Deniz & Karagöl, 2016). The obligation to undertake scientific research has been in graduate education programs since the late nineteenth century (Foster, 2012; Paltridge & Starfield, 2020). These researches are reported by graduate students, and usually called thesis.

Studies examining master's and doctoral theses in Turkey are generally limited to a specific subject area associated with a specific discipline. In the detailed literature review, no study was found in Turkey that covers the department of educational sciences and related divisions with educational sciences, examining them in terms of quantity.

In this study, it is aimed to analyze the master's and doctoral theses studies in the field of Educational Sciences between 2005-2020 according to various variables. Within the framework of this purpose, answers were sought to the questions of what is the distribution of postgraduate theses according to their types, publication years, universities, divisions, languages in which they were written, gender of theses authors and the main subject areas.

It is thought that this research, which is expected to fill the gap in the literature, can make important contributions to the field by determining the quantitative development, trend and weight of the theses published in the department and divisions examined under the umbrella of educational sciences by years.

Method

The current research, which aims to examine master's and doctoral theses written in the field of educational sciences between 2005-2020, was designed in a systematic review pattern. Systematic review; a particular issue in a very detailed and extensive research format made original by scanning, exclusion and including using the criteria and the results are synthesized treatise (Aslan, 2018).

The universe of the study consists of 14052 master's and doctoral theses, which were written in the field of Educational Sciences between 2005-2020 and registered in the Turkish Higher Education Council (YÖK) National Thesis Center. Since all the theses are included in the research subject, a complete census study was carried out by reaching the entire universe in the study.

In this research, firstly, the examination criteria (type, year, university, divisions, language and subject area of theses and gender of the author) selected. In the selection of the criteria, the titles listed in the theses search of YÖK National Thesis Center were taken into consideration. Then, data collected from YÖK National Thesis Center via search engine. Only

author's gender determined via author's name. For unisex name, CV on thesis, YÖK academician search engine and social media accounts were examined.

The data obtained in the study were categorized, tabulated and analyzed according to the thesis examination criteria. Data analyzes were carried out by calculating the frequency and percentage values of the data obtained as a result of the analyzes.

Findings

According to the research findings; 84.22% of theses are master's theses and 15.78% are doctoral theses.

When theses examined by years, it is seen that the least master's theses produced in 2005 (244) and most master's theses produced in 2019 (1978) and annual production average is $\bar{x} = 739$. For doctoral theses, least theses produced in 2005 (42) and most theses produced in 2018 (242) and annual production average is $\bar{x} = 138$.

According to university variable, it is seen that master theses carried out in 73 states and 20 foundation total 93 universities. The highest master's theses produced in Yeditepe University, a private university. When we look at the distribution of doctoral theses according to the universities where they are conducted, it is determined that 45 different universities, 40 of which are state universities and 5 are foundation universities, and that the most doctoral theses are published by Ankara University.

It has been found that graduate theses are classified in 8 divisions of educational sciences in terms of the fields in which they are conducted. It was found that the most theses at the master's and doctorate levels were written in the field of educational administration. In the field of higher education, however, the theses study at the doctoral level could not be reached.

When language variable examined it is seen that theses written in mainly Turkish and rarely English, Kyrgyz and French. 5% of master's theses and 7% of doctoral theses were written in a foreign language.

When the gender of the authors was examined, it was concluded that the rate of women who wrote master's theses is about 15% more than men, and that the rate of women and men at the doctoral level is very close to each other.

Conclusion and Discussion

This research can be considered as general review master's and doctoral theses made in the field of educational sciences in Turkey between 2005-2020 according to various variables. It was concluded that the graduate theses studies examined in the research were carried out in the general title of educational sciences department and in seven divisions.

It has been concluded that the number of master's theses is approximately six times more than the number of doctoral theses. This result can be explained by the fact that the number of universities that gave doctorate degrees (45) and the number of universities that gave graduate degrees (93) in the last 16 years. In addition, the fact that the quota for doctoral programs is less than the master's programs can be shown as another reason for this result.

Although the graduate theses studies show an uneven distribution by years, it has been concluded that there is an increasing trend in general. It is thought that the very serious increase in the number of master's theses in 2019 may be due to the student amnesty announced in 2018 (Official Gazette, 2018). The fact that the number of master's theses (787) produced in 2020 approaches the annual average (739) again supports this inference.

One of the most striking results of the research is that the most postgraduate theses were produced at Yeditepe University, a foundation university. While, this university produced a little doctoral theses, it is unexpected to be first in master's theses.

It has been found that master's and doctoral theses are mostly produced in the field of "Education and Training", while theses written in relation to more than one subject area are concentrated in the field of "Psychology". As for the second subject area, the production of theses in the field of "Psychology" is thought to be due to the close relationship of the studies carried out in the field of "Psychological Counseling and Guidance" with psychology.

While the rate of master's theses written in Turkish is 95%, the rate of doctoral theses is 93%. In the distribution of theses written in English by universities, more than 2/3 of them were carried out at Boğaziçi, İhsan Doğramacı Bilkent and Middle East Technical Universities. Considering that English is used as the compulsory language of education in these universities, it can be interpreted that writing a thesis in a foreign language is not a choice but a necessity.

Based on the results of the research, the following suggestions can be made for future research. It has been observed that there is a partially irregular increase trend in the number of postgraduate theses. By monitoring the number of master's and doctoral theses to be produced in the coming years, it can be examined whether the increasing trend, which has become stagnant in the last few years, continues. In the study, the reasons for the increase in the number of postgraduate graduates were not examined. In order to evaluate the source of the increase and to see the supply-demand situation for graduate programs, the number of graduate graduates can be examined together with the number of undergraduate graduates. In this study, those who successfully completed graduate programs were discussed, and the number of people admitted to the programs was not examined. By examining the number of teaching staff in educational sciences by years, it can be examined how many of the graduates started to work as academicians and the compatibility of the trend in this subject with the graduate trend can be examined.

There are several limitations for the study. In this study, descriptive statistics were included by compiling the existing data. The change in the number of theses was not tried to be explained. In addition, only the field of educational sciences was included in the study. The possibility of generalizing the results obtained here to all postgraduate study areas is limited.

Contribution Rate of the Researchers

First author: 40%, Literature review, Research design, Data collection, Conclusion and Discussion. Second author: 30%, Literature review, Data collection, Data Analysis, Findings. Third author: 30%, Literature review, Introduction, Data collection, Conclusion and Discussion.

Statement of Conflict of Interest

This research has been organized in a way that will not harm any person, institution, organization and researchers and has been carried out without a profit motive for the researchers.